

روزنامه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران
شنبه ۲۲ شهریور ۱۴۰۴ - ۲۰ ربیع‌الاول ۱۴۴۷
سال بیست‌وهفتم - شماره ۷۳۹۷ - ۱۶ صفحه
قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

سر مقاله

امنیت خریدنی نیست

محمد جواد آخول
مدیر مسئول

در بسیی تهاجم اخیر رژیم صهیونیستی به قطر، نخست‌وزیر این کشور، با صراحت به ناتوانی سامانه‌های پدافند هوایی در شناسایی و رهگیری هواپیماها و پرتابه‌های مهاجم اعتراف کرد. این شکست امنیتی، پرسش‌های بنیادینی را درباره کارایی سرمایه‌گذاری کلان دفاعی قطر و وابستگی

امنیتی آن به قدرت‌های خارجی مطرح می‌کند؛ موضوعی که در مورد تعداد دیگری از کشور‌های جنوب خلیج فارس نیز صدق می‌کند. بر اساس گزارش‌های معتبر مراکزی همچون مؤسسه بین‌المللی مطالعات استراتژیک (IISS) و شورای آتلانتیک، قطر در سال‌های اخیر با انعقاد قراردادهایی به ارزش تقریبی ۵۰ میلیارد دلار، یکی از بزرگ‌ترین خریداران تسلیحات پیشرفته در منطقه بوده است. هسته اصلی توان پدافند هوایی این کشور را این تجهیزات تشکیل می‌دهند: سامانه‌های امریکایی دفاع ضد موشکی با برد متوسط تا بلند «پاتریوت»، سامانه دفاع ضد موشکی برد بالا در اتمسفر طراحی‌شده برای مقابله با موشک‌های بالستیک موسوم به «تاد»، رادار هشدار زودهنگام (لایه کشف اولیه) و پدافند برد متوسط شبکهای (ضد کروژ/پهپاد) ناوگان جنگنده شامل ۲۴ فروند جنگنده رافال فرانسوی و ۳۶ فروند F15 پیشرفته و نیز جنگنده‌های تایفون.

به‌رغم این ظرفیت‌های چشمگیر و هزینه‌های گزاف، موفقیت رژیم صهیونیستی در دور زدن این سامانه‌ها، تحلیلگران امنیتی را به این نتیجه سوق داده که مسئله اصلی نه کمبود فناوری، بلکه محدودیت در «حاکمیت عملیاتی» است. پایگاه هوایی العدید، که میزبان بیش از ۱۰ هزار نیروی امریکایی و مرکز فرماندهی مرکزی ایالات متحده در منطقه (CENTCOM) است، نقشی دوگانه دارد. این پایگاه اگرچه در توان بازندگی قطر مشارکت دارد، اما کنترل عملیاتی بسیاری از سامانه‌های پیشرفته و داده‌های راداری حیاتی، در اختیار نیروهای امریکایی مستقر در آن است. این امر طبق توافقاتی‌های دوجانبه امنیتی، حق «توتی عملیاتی» را به متحده امریکایی می‌دهد.

این واقع صرفاً یک حادثه امنیتی برای دوحه نیست، بلکه حاوی آموزه‌ای راهبردی برای تمامی کشور‌های منطقه - خصوصاً شرکت‌کنندگان در مسابقات خریدهای تسلیحاتی- است:

۱- استقلال و امنیت، قابل خریداری نیست: این رویداد اثبات کرد که گردآوری تجهیزات پیشرفته، بدون استقلال عملیاتی و بومی‌سازی فناوری، تنها امنیتی ظاهری و شکننده ایجاد می‌کند. امنیت واقعی ریشه در حاکمیت ملی و خودتاکایی دارد. استقلال دفاعی ریشه در استقلال سیاسی دارد و پولدار بودن لزوماً به معنای امن بودن نیست. ثروت نجومی نمی‌تواند جایگزین استقلال سیاسی شود.

۲- اولویت‌های راهبردی قدرت‌های بزرگ: هر چند قطر سال‌ها متحد ایالات متحده و میزبان بزرگ‌ترین پایگاه هوایی امریکا در منطقه است و به‌خصوص در سفر ترامپ به منطقه نیز امیر قطر علاوه بر پیشنهاد سرمایه‌گذاری، پرندهای ۴۰۰ میلیون دلاری را به‌عنوان هدیه شخصی به رئیس‌جمهور امریکا داد، اما در لحظه آزمون، ایالات متحده ترجیح راهبردی خود را نشان داد. هنگامی که بین منافع یک متحد عربی (قطر) و یک متحد استراتژیک کلیدی (رژیم صهیونیستی) باید انتخاب کند، جانب دومی را می‌گیرد. این موضوع، درسی البته برای همه حاکمان جنوب خلیج فارس هم است که اتکای بی‌قیدو شرط به اتحاد با قدرت‌های منطقه‌ای را زیر سؤال می‌برد.

۳- پاسخ به پرسش هوطنان ما: این تحلیل، پاسخی مستدل به دغدغه‌های بسیاری از هموطنان ما پیرامون عملکرد سامانه‌های دفاعی کشورمان است. آنچه تعیین‌کننده است، نه صرفاً داشتن سامانه‌های پیشرفته، بلکه مالکیت مطلق بر تصمیم‌گیری و عملیات آنهاست. یک سامانه پدافندی بومی، اگرچه ممکن است در برخی مشخصات فنی پایین‌تر باشد، اما از قابلیت اطمینان و تضمین عملکرد در بحرانی‌ترین لحظات برخوردار است. اساساً مهم‌تر از میزبانی فناوری دفاعی، مالکیت و حاکمیت بر آن است که امریکایی‌ها در روابط نظامی و اقتصادی با شرکای خود، استقلال طرف مقابل را به رسمیت نمی‌شناسند.

علاوه بر این‌ها سلاح تهاجمی راهبردی که کنترل و حاکمیت آن در اختیار دولت مستقر است، خود رافع نقیضه‌ای احتمالی پدافندی نیز هست.

شکست پدافندی قطر را باید فراتر از یک خطای فنی مقطعی دید. این رویداد، نماد شکستی استراتژیک در مدل امنیتی مبتنی بر وابستگی است- نمایشی آشکار از اینکه در روابط بین‌الملل، منافع ملی قدرت‌های بزرگ همواره بر تعهدات امنیتی آنان به متحدان ثانویه اولویت دارد. بنابراین، مسیر تحقق امنیت پایدار، نه در بازارهای تسلیحاتی غرب، بلکه در مراکز تحقیقاتی داخلی و از طریق توسعه توانمندی‌های بومی و خودتاکایی رقم می‌خورد.

بمباران میانجی و متحد امریکا

تعرض صهیونیست‌ها به خاک قطر با هدف ترور مقامات حماس که موضوع آتش‌بس در دستور کار جلسه آنها بود موجب شد رژیم حاکم بر تل آویو پس از تجاوز به ایران و تخریب روند دیپلماتیک، برای دومین بار میز دیپلماسی را بمباران کند

شهادی حماس در حمله صهیونیست‌ها به قطر، پنج نفر بودند و یک قطری هم در میان قربانیان این حمله بود. امیر قطر در مراسم نماز میت شهدا شرکت کرد

دکتر پزشکیان در سفر استانی به اردبیل:

تورم از بزرگی دولت است

رئیس‌جمهور: یکی از مهم‌ترین عوامل تورم، بزرگی بیش از حد دولت است. در آمدی وجود ندارد، اما همه منابع صرف بزرگ‌تر شدن دولت شده است. وقتی ساعت کاری طولانی است اما کاری انجام نمی‌دهیم، چه منبایی دارد؟ ساعت هفت می‌خواهیم برویم و ساعت یک برگردیم، در حالی که عملاً کار مفیدی صورت نمی‌گیرد، ولی آب، برق و گاز مصرف می‌کنیم. بر این اساس پیشنهاد دارم کارکنان ساعت ۹ صبح بایند و ساعت ۱۳ هم بروند. واقعیت این است که ما

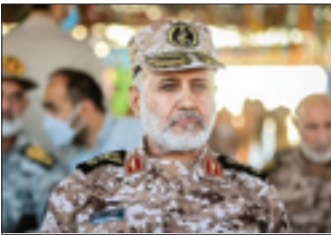

روایت حاتمی‌کیا از تولید فیلم موسی و نگاه رهبر معظم انقلاب به آن

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای اخیراً در دیدار تهیه‌کننده، کارگردان و جمعی از دست‌اندرکاران فیلم سینمایی موسی کلیم‌الله علیه‌السلام گفتند: «فیلم موسی علیه‌السلام را دیدم، عالی بود. ان‌شاءالله دنباله آن را هم همین‌طور بتوانید بیآورید. خیلی برجسته بود، الحمدلله، هم لذت‌بردم از دیدن فیلم و هم خوشحال

جغرافیای انسان رشید

سردار شهید شهید غلامعلی رشید فرمانده قرارگاه مرکزی خاتم‌الانبیا از جمله فرماندهانی است که اگرچه شاید نامی کمتر شناخته‌شده در میان مردم باشد، آنان که دستی در دفاع مقدس داشته و دارند، به خوبی او را می‌شناسند؛ فرماندهی که نبوغش زبایزد بود. سردار رشید پس از عمری مجاهدت سرانجام بامداد ۲۲ خرداد در حمله هوایی رژیم صهیونیستی به اتفاق فرزندش به شهادت رسید | صفحه ۶

آخرین جمله‌اش این بود «جانم فدای خاک وطنم»

مغری خیل فرهنگ | خبرنگار گروه ایثار و مقاومت

پدافندنیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران ۳۵ شهید در جنگ ۱۲ روزه تحمیلی رژیم صهیونیستی تقدیم کرد؛ قهرمانانی از جنس ایثار که خون‌شان بر خاک وطن ریخت تا پرچم ایران در آسمان بلند بماند. این روایت برگرفته از گفت‌ووشوند ما با زهر اسماعیلی، متولد ۱۳۳۲، مادر شهید محمد عزیزاده است. او واژه واژه قصه فرزندش را با بغضی فروخورده و دلی سرشار از ایمان بازگو می‌کند | صفحه ۷

موافقت رهبر انقلاب با عفو و تخفیف مجازات محکومان دادگاه‌ها

فعال شدن اسنپ‌بک یعنی مرگ توافق با آژانس

وزیر خارجه در گفت‌وگویی زنده، تصویری متفاوت از توافق هفته قبل تهران و ژانوس بین‌المللی انرژی اتمی ارائه کرد و ضمن پاسخ به برخی انتقادات از توافق انجام شده، هرچند به تجربه تلخ توافقات قبلی اشاره کرد که ظاهراً به برجام برمی‌گردد، اطمینان داد که «همه چیز طبق دستورالعمل‌ها و مأموریت‌ها» بوده است. سیدعباس عراقچی گفت که توافق با رافائل گروسی تا زمانی اعتبار دارد که اسنپ‌بکی فعال نشود و اقدام خصمانه‌ای علیه تأسیسات هسته‌ای ایران رخ ندهد

تل آویو متهم اول ترور «کرک»

ترور یک فعال سیاسی محافظه‌کار در امریکا، نه تنها تأیید است بر رادیکال شدن هرچه بیشتر جامعه امریکا، بلکه با توجه به مواضع اخیر وی که برخلاف رویه قبلی خود، از رژیم صهیونیستی انتقاد کرده است به‌رغم تکذیب بنیامین نتانیاهو، رژیم را در رده متهمان نقش داشتن در ترور چارلی کرک قرار داده است

دانش هسته‌ای و جمعیت ۲۰۰ میلیون ایرانی

رهبر جمهوری | خبرنگار گروه اجتماعی

■ با کنترل جمعیت، رشد اقتصادی کنترل و محدود می‌شود» این را کنت آرو برنده نوبل اقتصاد در سال ۱۹۷۲ گفته است. برای متوقف کردن رشد یک کشور اما علاوه بر عامل رشد جمعیت دستیابی به فناوری‌های هسته‌ای هم تعیین‌کننده است. به همین خاطر برنامه‌های غرب درباره ایران حول دو محور می‌چرخد: محدودیت در دسترسی به دانش هسته‌ای و کاهش رشد جمعیت

کارمندان ۴ ساعته!

سعیده زهانی | خبرنگار گروه اقتصادی

■ نتیجه چاق شدن دولت‌ها چیزی جز اتلاف منابع، افزایش فساد، کاهش بهره‌وری، کندشدن روند تصمیم‌گیری و چاپ‌پسول برای پرداخت حقوق و در نهایت تورم نیست. ساختار فعلی دولت در ایران نیازمند اصلاحات بنیادی است. حمایت رهبر معظم انقلاب از طرح رئیس‌جمهور برای کوچک‌سازی دولت و افزایش بهره‌وری پشتوانه بزرگی برای دولت است تا اقدام عملی در این زمینه انجام دهد

طبیعت بانگاه «شیئ‌انگاران» ما فرسوده شد

گفت‌وگو با حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر علی کریمیان مؤلف کتاب «اخلاق زیست‌محیطی در حکمت اسلامی»

یادداشت اقتصادی

وحید عظیم‌نیا | دبیر گروه اقتصادی

خطا در مواجهه با بهر‌موری!

گفته شد که کارمندان دولت در اغلب موارد کاری برای انجام ندارند، ولی حقوق می‌گیرند. گفته شد که کارمندان باید ساعت ۹ بایند و ۱۳ بروند، چون کار خاصی نیست. گفته شد حقوق باید بر اساس عملکرد باشد. همه اینها در ظاهر، حرف‌های درستی هستند، اما مشکل در نوع نگاه به مسئله است. اگر کار نیست، چرا نیروی انسانی استخدام شده است؟ اگر کار تعریف نشده است، مسئول این بی‌برنامگی کیست؟ کارمندان یا مدیران بالادستی؟ | صفحه ۴

درس‌های اساسی حمله شکست‌خورده به قطر

میلیاردها دلار خرید تسلیحات و تجهیزات پیشرفته نظامی و پایگاه‌های اهدایی در سرزمین خود را با هدف تأمین امنیت و حفظ حیثیت خود پرداخته‌اند ولی نه سیستم دفاعی قطر و دیگر کشورها فعال می‌شوند و نه پایگاه‌های عریض و طویل امریکایی هشدار می‌دهند. امریکا و انگلیس تا چه میزان در این حمله صهیونیستی همکاری کرده‌اند؟ چرا سیستم‌های دفاعی و هشدار، هیچ یک فعال نشده‌اند؟ | صفحه ۱۵

یادداشت اجتماعی

مهدی مولایی

شاید برای شما هم اتفاق بیفتد!

حضرت در خطبه ۲۷ نهج‌البلغه فرمودند: «به خدا سوگند! مردمی که در خانه خود مورد هجوم قرار گیرند و دشمن بر آنان مسلط گردد، ذلیل خواهند شد.» این هشدار مهم علوی، امروز خطاب به همه کشور‌های منطقه است. اگر حاکمان مسلمان، هجوم اسرائیل به فلسطین، سوریه، لبنان، ایران و اکنون قطر را بی‌پاسخ بگذارند، فردا شعله‌های جنگ بر دروازه‌های شهرهای خودشان خواهد نشست | صفحه ۳

یادداشت سیاسی

فائزه سادات یوسفی | خبرنگار گروه سیاسی

پوچ شدن تضامین امنیتی امریکا

آنچه امروز در اوکراین به عنوان نماینده غرب و در قطر به عنوان میزبان بزرگ‌ترین پایگاه امریکا در خاورمیانه می‌گذرد، جدیدترین تجربه ناکارآمدی تضامین امنیتی امریکاست. حمله رژیم صهیونیستی با چراج سبز امریکا در حالی انجام شد که به دلیل تعمیق همکاری‌های امنیتی و نظامی امریکا و قطر، دولت بایدن در سال ۲۰۲۲ قطر را به عنوان متحد اصلی غیر عضو سازمان پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو) تعیین کرد | صفحه ۲

یادداشت سیاسی

سید عبدالله متولیان

روایت قدرت یک تکلیف است

روایت قدرت، نباید به معنای نادیده گرفتن مشکلات باشد. بلکه باید مشکلات در کنار ظرفیت‌ها با نگاهی واقع‌بینانه، اما امیدوارانه دیده شوند. مثلاً در حوزه اقتصاد، اگرچه گرانی و بی‌ثباتی بازار دغدغه جدی مردم است، اما در کنار آن، احیای واحدهای تولیدی، رشد صادرات غیرنفتی، و تلاش برای تأمین کالا‌های اساسی نیز باید روایت شود. این توازن، هنر رسانه‌نگاری انقلابی است | صفحه ۲